

• PHIÊN HỌP CỦA HỘI ĐỒNG KHOA HỌC TRƯỜNG XÃ HỘI HỌC QUỐC TẾ VARNA (THÁNG 6 NĂM 1984)

Từ ngày 4 tháng 8 tháng 6 năm 1984, tại Xudơđan, cách Thủ đô Mátcova (Liên Xô) 220 km, đã tiến hành phiên họp của Hội đồng khoa học Trường Xã hội học quốc tế Varna. Tham gia vào phiên họp có đầy đủ các đoàn đại biểu xã hội học các nước xã hội chủ nghĩa. Đoàn đại biểu Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam do đồng chí Đỗ Thái Đồng, Phó Giáo sư Phó Viện trưởng Viện Xã hội học, dẫn đầu.

Phiên họp đã nghe dự thảo báo cáo chính trị của kỳ họp thứ III Trường Xã hội học quốc tế Varna sẽ tổ chức tại Matxcova từ 2 đến 9 tháng 6-1985) nhan đề: “Các nhân tố xã hội và những cơ cấu phát triển kinh tế của xã hội xã hội chủ nghĩa” do Giáo sư V. Ivanốp, Viện trưởng Viện nghiên cứu xã hội học Liên Xô, trình bày.

2. Thảo luận về chương trình nghị sự của kỳ họp thứ III của Nhà nước vào tháng 6-1985 cũng do Giáo sư V. Ivanốp trình bày.

Sau khi các đoàn phát biểu ý kiến về dự thảo báo cáo, các thành viên dự phiên họp nhất trí sẽ chia làm bốn tiểu ban nghiên cứu bổ sung báo cáo chính trên đây.

Tiểu ban 1. Nghiên cứu vấn đề “Mối tương quan giữa các nhân tố xã hội và kinh tế trong sự phát triển xã hội”. Báo cáo viên chính của Tiểu ban này là Liên Xô. Tham gia Tiểu ban có các báo cáo bổ sung của Tiệp Khắc, Cộng hòa Dân chủ Đức, Bungari, Cuba

7 - XHH/3-84

Tiểu ban 2. Nghiên cứu vấn đề “Ảnh hưởng của các nhân tố xã hội tới việc nâng cao năng suất lao động”. Báo cáo viên chính: Cộng hòa Dân chủ Đức. Các báo cáo bổ sung: Bungari, Tiệp Khắc, Mông Cổ, Việt Nam, Liên Xô.

Tiểu ban 3. Nghiên cứu vấn đề “Những khía cạnh xã hội của việc hoàn thiện cơ cấu kinh tế”. Báo cáo viên chính: Bungari. Các báo cáo có bổ sung: Bungari, Mông Cổ, Việt Nam, Liên Xô.

Tiểu ban 4. Nghiên cứu vấn đề “Tập thể lao động - nhân tố xã hội của sự phát triển kinh tế”. Báo cáo viên chính: Bungari. Các báo cáo bổ sung: Hungari, Cộng hòa Dân chủ Đức, Cuba, Liên Xô.

3. Thảo luận về kế hoạch hoạt động của Trường Xã hội học quốc tế Varna do Giáo sư V.Đôbrianốp, Viện trưởng Viện Xã hội học Bungari, trình bày.

Mở đầu, Giáo sư điếm qua các hoạt động từ ngày thành lập Nhà trường đến nay. Qua hai kỳ họp, Nhà trường đã thảo luận những đề tài như sau:

- Nhận thức lý luận và nhận thức thực nghiệm trong xã hội học.

- Nhận thức xã hội và thực tiễn xã hội trong những điều kiện của chủ nghĩa xã hội.

- Di sản xã hội học của K. Mác và việc nghiên cứu cơ cấu xã hội và lối sống trong thời đại ngày nay.

- Hoạt động xã hội và các hệ thống xã hội.

Tại kỳ họp thứ ba, tổ chức ở Liên Xô vào tháng 6-1985, sẽ thảo luận đề tài “Các nhân tố xã hội và những cơ cấu phát triển kinh tế của xã hội xã hội chủ nghĩa”.

như giáo sư V. Ivanóp đã trình bày và thành lập bốn tiểu ban nghiên cứu nói trên.

Thay mặt Nhà trường, Giáo sư V. Đô - brianóp nêu lên năm vấn đề:

a) *Phương pháp các đề tài của các kỳ họp.* Xác định phạm vi vấn đề sẽ thảo luận ở các kỳ họp 1987 và 1991. Đề tài của kỳ họp 1989 sẽ phụ thuộc vào đề tài của Đại hội Xã hội học quốc tế lần thứ XII vào năm 1990.

b) *Khả năng tổ chức các hoạt động khoa học của Trường* (bao gồm các hội nghị, hội thảo, v.v...). Những hoạt động này sẽ mở rộng khả năng giao tiếp giữa các nhà xã hội học ở các nước khác nhau, hướng các nhà xã hội học trẻ vào hoạt động của Trường nghiên cứu những vấn đề cấp thiết của xã hội học và của thực tiễn xã hội.

c) *Khả năng tham gia vào các hoạt động khoa học của các nhà xã hội học trong các nước tư bản, các nước đang phát triển và các tổ chức quốc tế* (như UNESCO chẳng hạn). Việc tham gia như vậy là cần thiết và có ích, đồng thời cũng phù hợp với những quyết nghị của Hội nghị các Bí thư về những vấn đề tư tưởng và những vấn đề quốc tế của các Đảng Cộng sản và Công nhân ở Matxcova năm 1983.

d) *Ngôn ngữ được sử dụng trong các hoạt động khoa học và các kỳ họp.* Ngoài ngôn ngữ chính thức là tiếng Nga, có thể đề nghị ngôn ngữ bổ sung là tiếng Anh và tiếng Pháp, khi các nhà xã hội học ở các nước tư bản chủ nghĩa và các nước đang phát triển tham gia với số lượng đông đảo. Điều này tất nhiên sẽ làm tăng chi phí do phải tổ chức phiên dịch đồng thời.

đ) *Vấn đề cung cấp tài chính cho Nhà trường.* Thật không hợp lý khi có một nước phải chịu tất cả mọi chi phí. Tốt hơn hết là áp dụng cách đóng góp chi phí đối với quyền tham gia các hoạt động của Nhà trường. Như vậy

cũng chỉ bù đắp được một phần nhỏ các phí tổn, song nó vẫn có ý nghĩa nhất định về mặt tài chính và tinh thần nữa.

Cuối cùng, Giáo sư V.Đôbrianóp kết luận rằng: “Tại các kỳ họp, Nhà trường đã nêu ra được những vấn đề lý luận, phương pháp luận và thực tiễn chủ yếu của xã hội học. Mối quan tâm của các nhà xã hội học với giới khoa học này càng tăng lên đối với những vấn đề thảo luận và kết quả công việc của Nhà trường”.

4. Phiên họp của Hội đồng khoa học lần này cũng đã quyết định kết nạp tổ chức xã hội học của Cuba làm thành viên của Nhà trường, và bày Tiến sĩ A. Caxanian, Giám đốc, và Giáo sư K.Martin, Phó giám đốc Trung tâm tâm lý học và xã hội học Cuba, làm thành viên của Hội đồng khoa học.

5. Phiên họp cũng nhất trí thông qua đề nghị của các địa biểu Cuba và Hunggari về việc tiến hành các kỳ họp sau của Trường tại Cuba và Hunggari.

Cuối cùng, Hội đồng khoa học bày tỏ sự hài lòng và cảm ơn những người tổ chức của Nhà trường và Viện Nghiên cứu xã hội học thuộc Viện Hàn lâm khoa học Liên Xô và cá nhân Giáo sư Viện trưởng V. Ivanóp đã tạo những điều kiện hết sức tốt đẹp để cho phiên họp này thành công.

P.V

• ĐOÀN XÃ HỘI HỌC VIỆT NAM ĐI NGHIÊN CỨU TẠI LIÊN XÔ VÀ CỘNG HÒA DÂN CHỦ ĐỨC

Thực hiện kế hoạch hợp tác và trao đổi khoa học giữa Viện Xã hội học Việt Nam với Viện Nghiên cứu xã hội học thuộc Viện Hàn lâm khoa học Liên Xô và Viện Xã hội học và chính sách xã hội thuộc Viện Hàn lâm khoa học Cộng hòa

Dân chủ Đức, trung tuần tháng 5 năm 1984, đoàn cán bộ nghiên cứu do đồng chí Phó Viện trưởng Viện Xã hội học Đỗ Thái Đồng làm trưởng đoàn đã sang thăm và công tác tại hai Viện nói trên.

Tại Liên Xô, Giáo sư Viện trưởng V.I-vanốp và các đồng chí lãnh đạo Viện đã tiếp đoàn. Hai bên đã trao đổi ý kiến về kết quả hợp tác khoa học trong những năm qua và vạch kế hoạch hợp tác trong những năm tới.

Tại cộng hòa Dân chủ Đức, đoàn đã cùng đồng chí Viện trưởng Viện Xã hội học và chính sách xã hội, Giáo sư G.Uynclơ thảo luận về việc thực hiện chương trình hợp tác khoa học giữa hai Viện đã được ký kết vào tháng 2 năm 1984 tại Việt Nam.

TRẦN KIM XUYẾN

• HỘI NGHỊ KHOA HỌC VỀ CÔNG TÁC TỔ CHỨC CÁN BỘ VÀ QUẢN LÝ KHOA HỌC

Trong hai ngày 5 và 6 tháng 9 năm 1984, Ủy ban Khoa học xã hội Việt Nam đã tiến hành Hội nghị khoa học về công tác tổ chức cán bộ và quản lý khoa học.

Tới dự hội nghị, ngoài các đồng chí Viện trưởng, Phó viện trưởng và thủ trưởng các đơn

vị Ủy ban, còn có đại biểu một số cơ quan: Ban Khoa giáo trung ương, Ban tổ chức trung ương, Văn phòng Hội đồng Bộ trưởng, Ủy ban Khoa học và kỹ thuật Nhà nước, Ủy ban Kế hoạch Nhà nước, Viện khoa học Việt Nam, Bộ Đại học và Trung học chuyên nghiệp, Bộ Lao động...

Giáo sư Vũ Khiêu, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học xã hội Việt Nam, chủ trì Hội nghị, đã đọc lời khai mạc.

Giáo sư Nguyễn Văn Truy, Vụ trưởng Vụ Tổ chức cán bộ, điều khiển Hội nghị và mở đầu bằng *Báo cáo đề dẫn hội nghị khoa học về công tác tổ chức cán bộ và quản lý khoa học*.

Tiếp theo, 25 báo cáo khoa học trong số hơn 30 báo cáo gửi tới đã lần lượt trình bày tại Hội nghị.

Tổng kết Hội nghị, Giáo sư Vũ Khiêu nêu bật thành công của Hội nghị: “Đây là Hội nghị khoa học đầu tiên về công tác tổ chức cán bộ và quản lý khoa học của Ủy ban chúng ta. Những báo cáo đã đề cập tới nhiều khía cạnh lý luận và kinh nghiệm thực tiễn phong phú về công tác tổ chức cán bộ và quản lý khoa học ở Ủy ban chúng ta. Những kết quả bước đầu này đáng khích lệ, cần được tiếp tục nghiên cứu theo các chuyên đề”.

T.T